

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
SZOLNOK-DOBOKAVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.
Megjelenik minden vasárnapon.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Szécsenyi-utca, (csizmadiaszin alatt.) Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	Hirdetési díjak: egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. Nyilttéri cikkek garmondsora után 30 kr. fizetendő. Hivatalos óra: d. e. 8—11-ig, d. u. 3—5-ig.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Helyben és vidékre egész évre 6 frt, — fél évre 3 frt, — évnegyedre 1 frt 50 kr. Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
--	--	--

Társadalmi körök.

I.

A természet nagy munkája után téli álomra készül, az emberi társaság pedig kénytelen engedni az ugynevezett időszaki követelményeknek.

A ki lelkiismeretes munkával tölti a napot, az szorakozni kíván; ezt teheti a családban és a társaságban. Mindakettő folytonosan egyhangúvá válik, a változatosság lehet csak az, mely az elmét és kedélyt fölfrissíti.

A családi életen kívül nálunk minő szorakozás kínálkozik a jelenben?

A kaszinó, a polgári olvasó kör, az iparos ifjak köre, vendéglő, kávéház.

Ezek volnának azon intézmények, melyeket szorakozás céljából a férfi társaság felkeres.

A kaszinó a nappali órákban üres, mert legfőlegb olyan egyének kereshetik fel, a kiknek nincs dolguk. Hivatalnok, kereskedő, birtokos nappal dolga után lát.

Este van egy kis gyülekezés. Könnyen meglehet számlálni hányan vannak. Átlag tizen töltik az estét a kaszinóban. Egy egész város férfi társaságából tíz kevés.

A polgári olvasóköriben még sivárabb az élet. 2—3 egyén alig fordul meg naponta a helyiségben, legfőlegb vasárnapon van egy kis élénkség a billiárd és kártya körül.

A ki nem szereti a kártyát és nem szereti a késsel vágható dohány-levegőt, az kénytelen az olvasó szobában ülni, a hol nincs társalgás, hanem csak olvasás.

A társalgás a napi pletykaságból áll, a férfiak is szeretik azt a mesterséget, tán még jobban mint a nők; szép dolog is az, mikor a szűnyögből elefántot vagy a zsidóból 13 próbás nemes embert lehet csinálni.

A nagy Széchenyi nemes lelke nem ilyeneknek álmotta a kaszinókat, az egyesületeket vagy a modern köröket.

Ő a lelki szükséglet, a szellemi műveltség tárházának akarta az ilyen egyesületeket megalkotni.

A kaszinókba sok okos ember eljár, elszigetelik magukat, pedig jól tudják, hogy az ugy nem jó. Hiányzik a folytonos eszmecsere, talán nem is érzik annak szükségét, pedig csak annak útján lehet üdvös intézményeket létrehozni és fenntartani.

Egy-egy kis társaság, 2—3 ember megbeszéli ugyan egymásközt a tenni valót, de a sok kis társaság véleménye, akarata nem tud az egész előtt kifejezésre jutni.

Régebben kétféle világ volt. A beamter világ és a katona világ; — mindkettő a sarkantus világ kifolyása volt. Némely város csupán beamterekből állott, a hol t. i. központi hivatalok voltak, más városban a katonai elem volt tulnyomó (Szeben, Brassó, Gyulafehérvár). Amott minden a beamterekért, itt minden a katonaságért történt.

A katonai elemet nem kellett összetartani, összetartotta a regula. A beamter elem szövetkezett. Ha egy kis mezővároskában egy császári kir. hivatalocskát csináltak, a kinevezett beamterek mindjárt összeállottak, Consumvereint csináltak, hogy az élelmi cikkeket könnyebben és olcsóbban beszerezhessék, együtt jártak sörözni vagy halbszeidlizni. Pedig kvalifikáció nem igen volt, az apró hivatalokat volt pinczérekéből töltötték be, akárhány csinált ilyen jó üzletet. A nagyobbakban a pléh gallér szerint volt egy kis képesség és műveltség. A sok heterogén elem összetudott tartani és világot alkotni.

Ma is beamter világ van. Nézzük csak meg Deés város közönségét. Vegyük ki belőle a hivatalnokokat, mi marad? Majd semmi;

a mi marad, az már nem képez közönséget; legalább nem olyat, mely üzletvilágot, virágzó ipart fenntartani képes volna.

A tisztviselőknek nincs találkozójuk, nincs szellemi központjuk s így nincs szorosabb értelemben vett eszményi törekvésök.

Ez okozza, hogy a tisztviselők hivatalon kívül is bránsokra oszlanak. Nem igen lehet találni két ugyanazon bransbeli embert, hogy jól legyen egymással. Vármegye, pénzügy, bíróság, közlekedés stb. hivatalnokai saját körükben sem ismerik egymást. A legnagyobb idegenkedéssel viseltetnek egymás iránt, egyik a másikat nem segíteni, hanem legyurni törekszik; épen mintha aszszonyok volnának, a kik egyesek toalettje után itélik meg az egyént. Nagy az egyenetlenség hivatalban és azon kívül; nincs semmi összetartás és így nincs erő, mely a társadalomból kifolyó előitéleteket legyőzze, nincs erő, mely a hivatalnok világban jólétet tudna teremteni. Nincsenek vezéregyeniségek, a kik az egyéneket tömörítsék, a kik irányt jelöljenek és az egyének akaratát érvényre emeltessék.

A szamosvölgyi vasút részvény-társaságnak okt. havi ülése.

1. Báró Bánfiy Dezső ömáltósága elnök jelenti, hogy a deés-zilahí vonal f. évi október hó el-sejével a forgalomnak át adatott. Ezen jelentés után azon előterjesztése, hogy a mult ülésben hozott határozatok pontosan végrehajtottak, tudásul vétetett. Ezután a felolvasott pénzügyi jelentés szerint az üzembe álló Deés-Kolozsvár és Deés-besztercei vonalokról szeptember hóban különféle czimleteken befolyt összesen 90143 frt 31 kr., kiadatott összesen 82051 frt 21 kr. és átment 7092 frt 10 kr. mint pénztári egyenleg 1890. évi október hóra.

a doboka-, s belsőszolnok megyei, kővárvidéki Szamosujvár és Deésvárosi, később a széki levéltáraknál a törvénykezési s politikai tartalmu levelek külön választására s akkép rendezésére. Feladatom volt:

1. Mindenik levéltár mellett egy egy irományokat különválogató bizottmányt (Acten Sich-tungs-Comission) összeállítani, azokat a teendők iránt utasítani, munkásságukba gyakorlatilag bevezetni.

2. Minden ügyvédet, ki ezen hatóságok valamelyikénél ügyvédséget folytatott levél által külön felszólítani: a nálok ellátatlan maradt bünyenyítő pereket küldjék bé, a kezeken levő polgáriügy perekről pedig a velők közlött formulárek szerint terjesszenek jegyzéket az illető bizottmányhoz.

3. Ezen intézkedéseiről azonnal tudósításokat küldeni fel a főttörvényszéki bizottmánynak.

4. Miután a levéltárak melletti bizottmányok mindenütt létrehozattak, az ügyvédek felszólitattak, amazokra pontosan felügyelni, a végből őket időnként meglátogatni s munkálkodásaikról ezek eredményéről havonként tudósításokat tenni.

1851-ben január elején indultam kiküldésem teljesítésére Beszterczéről. A vettem felsőbb értesítés szerint még az sem tudatott: van-e Doboka vármegyének, kővárvidékének levéltára, s ha van, hol. Az előbbire nézve Bonczhidára lévén utasítva, ott kerestem azt, de hiában. Az oláhok 1848-ban az ottani megyeházból a leveleket, iro

„A Szolnok-Doboka” tárczája.

Adatok meggyénk történetéhez.

Nagyajtai Kovács István történettudos feljegyzéseiből.
Közlő: Kádár József.

Miután érdekesen előadja, hogyan lett ő hivatalnok, így folytatja:

„1850-ben ápril 28-áról vettem Kolozsvárt Wohlgenuth ország főkormányzó hivatalos értesítvényét, melyben tudatván, hogy a polgári teljhatalmu biztossal egyetértve, ideiglenesen tanácsossá nevezett ki a reitgei vidéki Beszterczén székelő ideiglenes bünyenyítő törvényszékhez, rendeli: haladéék nélkül foglaljam el ezen állást.

A reitgei vidék magában foglalta Belső Szolnok-, Doboka-, Kolozs- és Torda vármegyék nagyob felét. Rettegről elneveztetése nem volt egyéb, mint az oláh nemzetiség egyenjogusági követelményének eleget tenni akarás, mert a vidék szervezete szerint a vidéki főhivatalnoknak Rettegen kellett volna állomásozniok, mit a katonai főparancsnokság és polgári bizottság meg is kísértett, de hiányozván kellő helyiségek, mindkettő áttétetett Besztercze városába, noha az előbbi vidékével együtt a szebeni katonai vidékhez tartozott. A reitgei vidéki ideiglenes törvényszék (Interims-Gericht) székhelyeül is Besztercze jelöltetett ki, annak feladatául pedig számtalan

kihágások és büntények kinyomozása és ellátása, — az osztrák törvények szerint is németnyelven tüzetett ki.

Elvállaljam-e az új kineveztetést — e kérdés állott tehát előttem.

Nézetem, meggyőződéseim az volt: leigázott hazánk sorsának erre vagy amarra fordulása nem függ alsóbb rendű fokozatu hivatalnokoktól, de hazája fiainak egyes hivatalnok is segethet egyben másban s érzettem magamban, hogy a hivatali állomást, melyet elfoglalandók, lelkiismeretesen hasznosabban fogom hazám fiaira nézve betölteni, mint egy idegen, ki tudja honnan jött. E mellett nyiltan megvallom: rosszul esett volna 25 éves folytonos hű szolgálatom méltán kiérdemelt jutalmától, fizetésemtől megfosztatnom, pedig hitelesen tudtam, hogy Szebenben körmánykörben ki van mondva az elv: minden államhivaltal viselt és fizetést vett magyar hivatalnok, ki további szolgálatra képes, ha a neki kijelölt vagy ajánlott hivaltal el nem fogadja: fizetését elveszti. Ezeknél fogva a nem kért kineveztetést elfogadtam.

A törvényszék öt tagja öt különböző nemzetiségből állott. Az elnök prágai cseh volt, egyik tanácsos lengyel, másik szász, harmadik oláh, a negyedik én székely.

Szebeni s főttörvényszéki bizottmány (Ober-Gerichts Comission) lévén, annak 1850-beli november 19-én kelt rendeleténél fogva kiküldtettem

2. Olvastatott a szeptember hóról felállított forgalmi jelentés, melyszerint az összes üzemből álló vonalokon szeptember hóban volt az összes bevétel 31994 frt 46 kr. s így az idei szeptember hóban 1436 frt 25 krral volt kevesebb a bevétel, mely kevesebb bevétel csak is abban találja magyarázatát, mert az elmúlt hóban a szükséges kocsikat a kir. államvasutaktól nem lehetett kapni, mely elmaradt szállítmányok továbbítása e folyó hóban fog eszközöltetni.

3. Előadó üzletigazgató előterjeszti Bianchi Antoniő építési vállalkozó végelszámolását, mely a Czigányi és Zilah állomásokon eszközölt kibővítési munkálatokra vonatkozik. Előadó üzletigazgató által előterjesztett és általa átvizsgált Bianchi Antoniő építési vállalkozó végelszámolása jóváhagyatik a megállapított 8861 frt kereseti összeg kiutaltatásának s annak kifizetése elrendeltek.

4. Előadó üzletigazgató jelenti, miszerint a szamosvölgyi vasút részvénytársaság hivatalnokai és szolgálói részére alkotott nyugdíjintézet alapszabályainak értelmében a nyugdíjintézeti ügyek és vagyon kezelésére a t. igazgatóság kebeléből évente 4 tag küldendő ki. Ujból kiküldi Bokros Lajos, Kovács Samu alelnököket és Voith Gergely, Dr. Gajzágó László igazgatósági tagokat.

5. Előterjesztetnek Kapjon és Oroszmező községeknek kérelmei, melyek szerint nevezett községek előjárósága és birtokossága kéri a t. igazgatóságot, hogy a Kapjon és Oroszmező községek határaiban levő őrházaknál feltételes megálló helyeket létesíteni méltóztassék. A mennyiben nevezett községekhez minden irányban az állomások közel esnek, ez idő szerint a kért megállóhelyek létesítése indokolt lévén, nem folyamodók kérelmükkel elutasítani határozatott.

Előadatik Löw Lajos deésaknai sószállító azon kérelme, hogy az általa Deésaknáról az új és régi vonalok állomásaira szállítani szándékolt só után újabb díjkedvezmény engedélyeztessék. Miután a sószállító hivattal kötött szerződés 6. §-a szerint az iparvágányon, másnak mint nevezett hivatalnak díjkedvezmény nem engedélyezhető, miután a díjkedvezményeknek visztérítés útján leendő engedélyezését elvi okokból mellőzni szükséges, Löw Lajos kérvényével elutasított.

7. Storfer és Hárnik helybeli kereskedők azon kérésökkel fordulnak a t. igazgatóságához, hogy az általuk a deés-zilahai vonal állomásáról a többi összes állomásokra, valamint a határállomásokon tul szállítandó oltatlan mézre nézve a t. igazgatóság díjkedvezményt engedélyezzen. A kikötés díjszámla tételei rovatolás útján megnyitóság kikötése nélkül, egyelőre azonban csakis vég- és átmeneti állomásokra irányuló forgalmat illetőleg engedélyeztett.

8. Előadó üzletigazgató jelenti, miszerint az új menetrend életbe léptetése folytán Besztercze állomáson ugy a forgalmi szolgáltatást tevő hivatalnokokat, pereket mind kihányták az utcára, ott szétszorták, szaggatták, a nagy proto olumokat sánczba rakták, hogy rajtok könnyebben átjárhassanak s halállal fenyegettek mindent, ki csak egy darabot merészel felvenni, minél fogva ott érte, verte eső s hó sokáig. 1849-ben derültebb napok tűnven fel s biztosabb idő következtében be a magyarokra nézve: felszedegették a még mind kün heverő s megelhető leveleket, irományokat s szekerekre rakva, mint a kelmét Szamosujvár városába vitték s ott egy magán (Placintár-féle) épületben lehányták. S itt találom én azokat 1851-ben miserabilis állapotban Bonczidáról Szamosujvárra átjöttemkor.

Itt egybeállítottam a bizottmányt — ez alatt azonban a városi tanácstól a városházánál egy terjedelmes szoba átengedését kieszközölve, Dobokamegye levéltára maradványait abba szállítottam át, a szoba egyik felében, hol ezek földszintől padlásig felálltak nagy halmazban. Egyszersmind a szoba másik oldalfalához deszka álványokat készítettem fiókkal ellátva s midőn ezek is készen voltak, napot, órát határoztam a bizottmányi tagoknak a munkálkodás kezdesére. Rajtok kívül tanácsbeli tagok, papok is számosan megjelentek látni kívánnán mi lesz már tovább; mert szerintők Isten se lett volna képes ezen leveleket, irományokat rendezni, miután minden összeviszva van hányva, zavarva, s azután ugyanegy darab iromány részei, levelei is egymástól külön s szétszórva.

talnokoknak, mint a raktárnoknak kora reggeltől este 9 óráig folytonos szolgálatot kell tenni, mely okból vagy közvetlen az állomás közelében, vagy az állomáson kell lakniok. Miután pedig az állomáshoz közel lakást nem kaphatnak, olykép intézkedtek, hogy a Besztercze állomáson levő kettős őrházat megfelelőleg átalakítva, fennemlített két alkalmazottnak természetbeni lakás gyanánt átadják s az őr számára egy külön őrház építtessék.

9. Az igazgatóság Neufeld Károlynak a gráci vagyongyárból a szállított személykocsik szolid kivitele és célirányos berendezésért teljes megelégedését és elismerését nyilváníja és utasítja üzletigazgatót, hogy ezen elismerést a gráci vagyongyárnak is megfelelő módon tudomására juttassa. Neufeld Károlynak azon levele, melyben sajnálattal tudatja, hogy miután Svéd és Norvég trónörökösé ő fensége f. évi október 1-én Bécsben lesz s neki mint Svéd és Norvég főkonsuljának Bécsben kell lennie, a deés-zilahai vonal megnyitási ünnepélyében ez okból részt nem vehett. tudásul vétetett.

10. Elnök ő méltósága előterjeszti, hogy a t. igazgatóság által a deés-zilahai vonal ünnepélyes megnyitási kiadásokra engedélyezett 1000 frt helyett 1220 frt 50 kr. adatott ki. Jóváhagyó tudásul vétetett.

11. Elnök ő méltósága előterjeszti, miszerint az építési fővállalattal történendő végelszámolás folytán szükséges lesz az utolsó kereseti kimutatás kiegyenlítésére mintegy 65.000 frt készpénz. Mig az elsőbbségek elhelyezése megtörténhetik és a törzsrészvények értéke befolyik, az építési fővállalat készpénz követelése kiegyenlithetése céljából szükséges egy 65.000 frtos ideiglenes kölcsön felvétele. Az elnök által felhozott indokok az igazgatóság által méltányoltatván s a fedezetet találó 65.000 forint ideiglenes kölcsön felvétele szükségesnek találtatván, felhatalmaztatik elnökiség a 65.000 frt ideiglenes kölcsön felvételére, valamint elhatározták a még el nem helyezett prioritások kiadása tekintetében a szükséges intézkedések megtételét. Miután több egyénre vonatkozó ügyek el lettek látva, a napirend kimerítvén, elnök az ülést bezárta.

XXX.

Deés város képviselőtestületének közgyűlése.

A folyó év október hó 31-én tartott rendkívüli közgyűlés csendes lefolyásban szenvedett, a mi amellet bizonyít, hogy az eddigi zürzavaros állapotok szűnő fálben vannak. A város ügyei kezdenek rendes mederbe terelődni; a sok okvetetlenkedés helyét a folytonos munka és jóra való törekvés foglalván el. (T. tudositónk nagyon szereti ezt hangoztatni, nem is vonjuk kétségbe s a tisztelt gyűlés kedves egészségére kívánjuk!)

Első tárgy volt a belügyminiszter leirata, melyszerint a f. évben megejtett tisztújítást érvényben tartja, nem látván okot fennforogni a megsemmisítésre. Eljenzéssel fogadtatott a magas elhatározás ténye.

Mint második tárgy került napirendre a kereskedelemügyi miniszter úr által jóváhagyott újabb hidvám tariffa, melynek kieszközölését a hidvám hasznóbér rohamos csökkenése tette kívánatossá. Az új tariffát 1891. évi január hó 1-én fogják életbeléptetni s ezen időtől kezdve 6 évre adatik hasznóbérbe a vámtárgy. E célból az árverés a folyó hó végén meg is fog tartatni. Miként a tariffából olvassuk jövőre a kicsi verőmalacokat is marha cédulával kell vásárba vinni s mielőtt a háziasszony megnyiszólna a nyakát, a doktortól kell bizonyítványt venni, nehogy valamely kiütéseknek miatta a közegészségügy a baromvrosi minőséget homályba burkolja.

Tudomásul vétetett a közvágóhidnál szedendő díjak tárgyában alkotott szabályrendelet belügyminiszteri jóváhagyása is. Az életbeléptetés határidejéül e hó 1-ő napja állapított meg. Ezután a város ingatlanainak módokon leendő jövedelmeztetése iránti vélemény adással megbízott küldöttség jelentése olvastatott fel. E jelentés alapján a város legelő tagja jövőben házilag fog kezelteni. Egy nagy fehér marháért 5 frt, egy bivalért 6 frt legeltetési díj irányoztatott elő. A külső hidvégénél levő terjedelmes tag apró nyilanként lesz hasznóbérbe adandó ép úgy, mint eddig a porondi nyilak. A legeltetési

illeték évről—évre állapittatik meg a városi költségvetési előirányzat tárgyalása alkalmával. Hartman Ferencz azt indítványozza, hogy adassék a legelés és nyilazás is hasznóbérbe egy embernek, teszem fel mint a régálé s bizonyára a tejelés sokkal több lesz. Nem fogadtatott el.

Deésváros Csata n községi ialmérési jogának kártalanítása tárgyában hozott pénzügyminiszteri határozat szerint a kártalanítási tőke 9180 frtban állapított meg végérvényesen, mely határozat, tudomásul vétetett további jogorvoslatnak helye nem lévén.

Több deési lakos aziránt folyamodott a városi tanácshoz, hogy vendéglők és kávéházakban az éjeli záróra hosszabbíttatnék meg. A közgyűlés bár méltányosnak látja a kérést, (t. tudositó ur, valjon melyik városatya fejezte ki a méltányosságot, érdemes volna az illetőt Kolozsvárra küldeni a pinczerleányokra hozott szabályrendelet tanulmányozása végett,) mindazonáltal azt ez idő szerint nem tárgyalja, mert egy, ép e tárgyban alkotott szabályrendelet jóváhagyás alatt áll s az újabb módosítással csak a törvényes rend zavartatnék.

Hasonló értelemben határozott a közgyűlés Todorovics Gergely és társai által a városi hidpénz szabályzat módosítása tárgyában beadott kérése felett is.

A deési kisededóvoda 1889/90. évi zárszámadása és 1890/91. évi költségvetése a számvévői észrevételek értelmében elfogadtatott.

Az 1890. évi legtöbb adót fizetők névjegyzékének kiigazítására Hatfaludi József elnökletében Dr. Hankó Ödön és Hartman Ferencz képvis. tagok küldettek ki.

Több apró folyó ügy elintézése után hirdettetett ki a közg. bizottságnak a laktanya utca és az ezzel érintkező utcák szabályozására vonatkozó határozata, melyszerint a város egy-egy-egy szabályozási terv készíttetésére lett utasítva. Így tehát a folyó évben is befejezetlenül fog maradni a Voith G. háza előtt megkezdett járda, feleljen érte az, ki eme zavaros állapotot megteremtette.

Folyó hó 3-án is tartott közgyűlés, melynek egyedüli tárgya az állami fogyasztási adónak a város által leendő megváltása volt. A beszédei jutalékból tekintélyes haszon kínálkozván, a megváltás el lön határozva.

X.

VEGYESEK.

— Vármegyénk közigazgatási bizottsága tegnap tartotta meg rendes havi ülését. A részletes tudositást jövő számunkban hozzuk.

— Uj táblai bíró. A király a marosvásárhelyi k. r. táblához rendes bírónak nevezte ki Todorffy Domokos deési kir. törvényszéki bírót.

— Kinevezés. A deési kir. pénzügyigazgatóság Pakulár Gergely szamosujvári adóhivatali gyakornokot a deési kir. adóhivatalhoz, Ambrus Árpád fővigyázót a besztercei és Stán Győző számgyakornokot a m. láposi adóhivatalhoz ideiglenes minőségű VI. oszt. adótisztekké nevezte ki.

— Színház. Gerőfi színtársulata a múlt héten is főlváltva Deésen és Szamosujvárt tartotta előadásait kevesebb anyagi sikerrel, mint a megnyit a társulat egyes törekvő tagjai megérdemelték volna. Deésen „Felhő Klári“ a „Kornevilli harangok“ és „az ördög naplója“ kerültek színre. „Felhő Klári“ előadását érdekessé tette Bartháné Nagy Róza urhölgy fellépte, ki Kovács Sándor jutalomjátéka alkalmából a jutalmazandó iránti sziveségből játszotta el „Viola Éva“ szerepét és pedig nem közönséges sikerrel, hanem teljes bravourral. Sajnáljuk, hogy a közönség, mely Barthánét működvelő korából ismeri oly ridegen viselte magát és a színházból távol maradt. A jelen volt csekély számú közönség többször megtapsolta. Az egész előadás jól folyt le, mivel azonban kevés közönség volt jelen, aligha maradt valami anyagi haszon a jutalmazandó számára; pedig Kovács már sokszor bebizonyította, hogy tehetséges és igen hasznavehető tagja a társulatnak. Az előadásokat rendszeren az unalmasságig kevés közönség nézi. Az igazgató figyelmébe ajánljuk, hogy a színlapok végén hirdetett újabb darabokat adassa már elő s ne tartsa mindig előkészületben, mint mikor a gyermeknek czukrot ígérnek, csakhogy jó legyen.

— Korcsolya egylet. Mindazok, kik a deési korcsolyázó-egylet tagjai kívánnak lenni, neveiket a városi rendőrségnél e végett kitett ivre sajátkezűleg aláírhatják.

— Deési Hitelbank részvénytársaság alapítása céljából az alapítók által kiadott felhívást

lapunk más helyén közöljük, mire e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét. Alapító deési kiségitő-takarékpénztár a tartalék és nyugdíjalapnak viszteher nélküli átengedésével elismerésre méltó áldozatot hozott a végett, hogy a hitelbank kitűzött céljának megfelelően, t. i., hogy a hiteligényeket mérsékelt kamatláb mellett elégíttesse ki és így kereskedelmünk emelkedésére jótékonyan hasson. Hiszük, hogy a részvények pár nap alatt tuljegyezve lesznek, kíváncsok volna azonban, hogy azok jegyzése megyebeliek által történjék, ne hogy úgy mint minden vállalatnál lenni szokott, a hasznát idegenek huzzák. A 30700 tartalék és nyugdíjalapból minden 100 frtos részvényre 30 frt 70 kr. esvén, tehát a biztos és jól jövedelmezőségen kívül a részvények gyors áremelkedéssel is bírnak, mivelgett azok mint tőke befektetési papírok igen ajánlatosak. Részünkről ezen részvények vételét a legjobb meggyőződéssel ajánlhatjuk.

— **A református egyházkerület** zárt gyűlésen tárgyalta az osztrák-magyar banktól zálogra vett egy millió frt ügyét s az élénk tanácskozás véget érén, br. Bánffy Dezső főgondnok nyilvánosnak jelentette ki a közgyűlést. A milliós kölcsön tárgyában tett indítványok felett kellett dönten. Mindkét párt névszerinti szavazást kívánt. Mindenek előtt Bethlen Bálint gr. azon indítványát, hogy az ügyet öttagu bizottság vizsgálja meg, a gyűlés felállással elvetette. — Most aztán kezdetét vette a névszerinti szavazás. A szavazás roppant érdeklődés közt folyt le. Az eredmény a következő: Zeyk József indítványozza, hogy a gyűlés tudásul vegye a milliós kölcsön-ügyletet, elfogadta (igennel szavazván) 133 tag, elvetette (nemmel szavazván) 57 közgyűlési tag. Az indítványt tehát a többség elfogadta. Br. Bánffy Dezső elnök a szavazás után felszólalt és konstatálja, hogy a többség szavazatával mintegy melegegedését fejezte ki az igazgatótanács működése felett. Szóla kijelenti, hogy az igazgatótanács azon fog igyekezni, hogy a kisebbség is meg legyen nyugodva. Az egyház érdekében kéri a gyűlést, hogy a felmerült szakadás és viszály most már érjen véget. (Éljenzés.) — Horváth Gyula igen helyesli az elnök felszólalását, biztosítja arról, hogy ők, az igazgatótanácsal ellenvéleményen lévők egyházi téren maradnak, nem akarván a felekezeten bajt támasztani. Kijelenti azonban, hogy ez ügyben a konvent elé felebeznek.

— **Sáros világ.** Egész héten borus időjárás volt gvakori esővel, mely a földet feláztatta, a gyenge minőségű kövezeten a kővek közül a földet kiszurkálta; némely utcza igazán úgy néz ki, mint valami falusi mezsei út. Legélénkebb a sártól a timár utcza, látszik hogy csak az idén kövezték ki, olyan fájinul hevernek egymás mellett a lapos kővek megfelelő közt hagynak egymásnak udvariasságból; ezek a kőzök megtelnek őszi lével és gázol rajta a publikum úgy a hogy lehet, gazdag szekeren, szegény falábon. Szép vagy óh őszi. De mi várva várjuk a fagyot.

— **A regále-kártalanítási kötvények** kézbesítése most van folyamatban a pénzügyminisztérium részéről, a központi állampénztár utján a kir. adóhivatalok közvetítésével. Teljesen kiállított, kész kötvényeket egyelőre csak a regále-joggal birt közeégek és városok kapnak, míg magánszemélyeknek 1892 január 1-ig kiállított járadék szelvény-utalványok adatnak ki előlegesen. A kötvények igen tetszetős kiállításnak, külsejükon a magyar királyság czimere: „Magyar királyság” felirattal, mely alatt következik a kötvény neve és az összeg, melyről ki van állítva. Az 50, 100, 500, 1000 és 10.000 frtról kiállított kötvény a pénzügyminiszter, a hitelszámvevőség főnöke és egy ellenőrző közeg által van aláírva. A kötvény belső részén a törlesztési tervet: mennyi tőke és kamat 4 és fél százalék fizettetik évenként s mikor lesz az előírányzott és kibocsátott kötvény értéke teljesen törlesztve.

— **Gyaszhir.** Alulirottak a maguk, valamint a közeli és távoli rokonok nevében megsomorodott szívvel jelentik a szerető anya, nagyanya, anyós és rokon özv. Neckel Károlyné született Harasztkeréki Horváth Polixena életének 70-ik, özvegységének 18-dik évében, folyó hó 7-ik napján, rövid betegség után bekövetkezett gyászos elhunytát, Földi maradványai folyó hó 9-ik napján d. u. 2 órakor fognak az ev. ref. szertartás szerint a felső-kodor-utczai Majtheni Ferenczné házatól a nagytemetőben örök nyugalomra helyezettetni. Béke lengjen porai felett! Deésen, 1890. november hó 7-én. Neckel Károly, Neckel Alfréd, Neckel Róza, nagyberivói Boér Jánosné, gyermekei. Zimmermann Emma, Neckel Mária, unokái. Boér János, szolnok-

dobokavármegyei árvaszéki elnök. Zimmermann Frigyes, vejei. Neckel Károlyné, Brostmann Franciszka, Neckel Alfrédné, Orendi Mária, menyei.

Apró hírek. — **A képviselőház** bizottságai már nagy részben befejezték a törvényjavaslatok előkészítő tárgyalását. A pénzügyi bizottság már napok óta kész a költségvetéssel s ennek tárgyalása a nov. 4-iki ülésben megkezdődött. — **A költségvetés** tárgyalása alkalmasint jóval gyorsabban fog menni, mint a múlt években. A közgazgatási reform megbeszélése lesz minden valószínűség szerint az általános vita sarkpontja. **Halottak napját** a főváros mint minden évben, az idén is kegyeletesen ünnepelte meg és a temetőket ezernyi tömegek látogatták. — **Az állami tisztviselők** fizetésének reformja, melyet a pénzügyminiszter a jövő esztendőre ígért, mint hire jár, teljesen ki van dolgozva. A legfőbb ujtás az, hogy a tisztviselők ezentul nem fognak kapni lakpénzt, hanem 40 százalék ugynevezett működési pótlékot. — **A kívándorlás** meggátlására a belügyminiszter s a kereskedelemügyi miniszter ujabban ismét rendeleteket bocsátottak ki. — **Bismarck**, kinek a Moltke-ünnepen való meg nem jelenése, illetőleg meghívásának elmaradása sokszerű magyarázatra adott alkalmat, most már nyiltan bevallhatja, hogy szívesen visszatérne a kormány rudjához, mely mellől a fiatal császár elküldte. — **Napjaink** békés hangulatát legujabban néhány távirat zavarta meg. Obrucsev tábornok, az orosz vezérkar főnöke Párisba érkezett. Sokan azt mondják, hogy utazásának célját bizonyos katonai szállítókkal megkötendő szerződések képezik, ellenben mások azt állítják, hogy itt egészen más természetű intézkedésekről van szó. — **A bolgár szobránye** megkezdte működését. A fejedelem biztató trónbeszédet intézett Bulgária képviselőihez s reményét fejezte ki, hogy közeledik az idő, mikor a bolgárok elérik céljokat. E szép szavak jó hatást tettek. — **A fiatal orosz trónörökös** mégis megkezdte többször elhalasztott nagy keleti utazását. Programja azonban hirtelen gyökeres változást szenvedett, mert nem a Fekete tenger egyik kikötőjéből indul el, hanem Bécsen át utazik az Adriai tengerre, hol hajóra száll, mely keletre viszi. — **A porta** teljes jóakarattal rajta van, hogy a konstantinápolyi görög pátriarkhával támadt viszályt kiegyenlitse. — **Diplomáciai körökben** egész komolyan beszélnek arról, hogy az orosz császárnak a bolgár trónra új jelöltje van. Az új jelölt nem más, mint a montenegrói fejedelmeknek második fia, a kit Mirkónak hívnak.

HIVATALOS RÉSZ.

Kereskedelmügyi m. kir. miniszter.

Sz. 62.654. I.

Szolnok-Dobokavármegye közönségének

A vármegye alispánja folyó évi október hó 1-én 17.877. sz. a. kelt jelentésével Deés város tanácsának az 1890. év I. t. cz. 99. §-ában foglalt vámmentességek értelmezése iránti ./. alá idezárt kérvényét terjesztette fel hozzám.

Ezen felterjesztésre nevezett város értesítése végett, a következőkben válaszolok.

1. Azon kérdésre nézve, hogy a város tulajdonát képező szamosi vámos hidon idegen árukat átszállító ottani fogatok megvámolása jogosult-e vagy sem? utalok a vármegye közönségéhez folyó évi szeptember hó 29-én 52016. sz. a. intézett rendelet VI-ik pontjában foglalt rendelkezésre.

2. Azon kérdésre nézve, vajjon az 1890. I. t. cz. 99. §. 5. pontja értelmében az állami és törvényhatósági tisztviselőket szállító idegen bérkocsik sem kötelesek-e vámot fizetni? válaszom az, hogy miután az 1890. évi I. t. cz. 99. §-ának 5. pontjában az állami és törvényhatósági tisztviselőkre nézve a vámmentesség minden korlátozás nélkül mondatik ki, az őket szállító bármennyű fogat vámmentes.

3. Azon kérdésre nézve, hogy az 1890. évi I. cz. 99. §-ának 9. pontjában felsorolt fogatok után azon esetben, ha a szállítás vállalat utján történik, követelhető-e vám? Tudatom, hogy miután a törvényben meghatározott vámmentesség semmi korlátozásba nincs kötve, a megjelölt célokra szállító fogatok akkor is vámmentesek, ha a szállítás vállalat utján történik.

4. Azon kérdésre, hogy az országos — vagy községi közmunkát teljesítő fuvarok csakis a munka folyamában vámmentesek-e? igénylő a válaszom.

Budapest 1890. október 20-án.

Baross Gábor s. k.

Szolnok-Dobokavármegye alispánjától.

Sz. 20609—1890.

H i r d e t m é n y.

A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai névjegyzékének az 1891. évre összeállíthatása céljából a kir. adóhivatalok a hivatalos adókimutatásokat beküldötték.

Figyelmeztetem az érdekelt közönséget, hogy azon kimutatások a hivatalos órák alatt hivatalos helyiségben megtekinthetők s hogy azok ellen a lehető felszólamlások f. hó 19-ik napjáig az igazoló választmányhoz beadhatók.

Deésen, 1890. november 4-én

az alispán helyett

B á n d y G y ö r g y,
főjegyző.

Szolnok-Dobokavármegye igazoló választmánya.

Sz. 1—1890. ig. vál.

H i r d e t m é n y.

A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai névjegyzékének az 1891. évre való kiigazítása, illetve összeállítása céljából, az igazoló választmány nyilvános üléseit folyó évi november hó 19-ik napján d. e. 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 5 óráig a vármegye székházában, a főjegyzői irodában fogja tartatni.

Erről az érdekelt közönséget tudomásvétel végett értesitem.

Deésen, 1890. november 4-én.

B o k r o s L a j o s,
igazoló vál. elnök.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Sz. 6443—1890.

1—1(311)

Hirdetmény. Deési ügyvéd Kolozsvári Alber által képviselt Gogomán Ferencz kérvénye következtében a magyar-derzsei határ általános tagosításának megengedése iránti tárgyalás Magyar-Derzse községébe 1890. december 15-ének d. e. 9 órájára kitűzve, érdekelt felek ezen tárgyalásra oly megjegyzéssel idéztetnek, miként egyik vagy másik félnek a kimaradása úgy fog tekintetni, mintha a tagosításba beleegyeznék s hogy a tagosítási kérvény aláírt kir. törvény-széknél vagy Magyar-Derzse község előjáróságánál megtekinthető. — A deési kir. törvényszéknek 1890. október hó 29-én tartott üléséből. **Bárány**, h. elnök. **Csatth.** jegyző.

Sz. 4442—1890. 1). V. T.

(313)1—3

Árverezési hirdetmény.

A Deés város tulajdonát képező szamosi hidaknál szedhető vám a városi képviselőtestület idei 195.jkvi számú határozata folytán 1891. évi január hó 1-től 1896. évi december hó 31-ig vagyis 6 egymásutáni évre a városház tanácskozási termében **f. év november hó 26-ikán** d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverezésem a legtöbbet ígérőnek készpénzbe fog adatni.

Erről árverezni kívánok azzal értesíttetnek, hogy a részletes árverezési feltételek a városi levéltárban a hivatalos órák alatt, megtekinthetők, s hogy a vámszedési jog a nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrnak folyó évi 52016. számú rendeletével megállapított ujabbi vámdíj-szabályzat alapján fog gyakoroltatni.

A szóbeli árverezés megkezdése előtt írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtatnak.

A 8115 frt egyévi haszonbérnek megfelelő kikiáltási ár 10%-a bánatpénz czimen az árverező biztos kezére az árverezés megkezdése előtt leteendő.

Deés város tanácsa 1890. november hó 6-dik napján.

Polgármester helyett:

I l o s v a y J e n ő,

közig. tanácsos.

Sz. 5326—1890.

2—2(307)

Sz. 4885—1890.

(306(3—3

Sz. 1234—1890.

1—1(312)

Pályázati hirdetmény.

Az alsókosályi körjegyzői segédi állás mely évi 150 frt fizetés és 50 frt lakbér javadalmazással van összekötve, megürülván, erre pályázat nyitattik.

Felhivatnak pályázni kívánok, miként előző szolgálataikról és magaviseletökről szóló bizonyítványokkal felszerelt folyamodványai-
kat folyó év november hó 10-ig alólirhoz adják be.

A választás helyéül az alsókosályi körjegyzői iroda s idejéül folyó évi november hó 12-ik napjának d. u. 3 órája tüzetik ki.

Deés, 1890. október hó 29-én.

V é k o n y F e r e n c z,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán üresedésben jött N. Bunyi körjegyző segédi állásra, mely 150 frt fizetés 50 frt lakbér illetményével van díjazva, pályázatot hirdetek.

Felhivom pályázni kívánokat, miszerint életkoruk, előző szolgálatuk, nyelvbene ismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaikat folyó év november hó 15-ig hozzám adják be, mert a később érkezett kérések figyelembe nem fognak vétetni.

A nagyilondai járás főszolgabírája.

Nagy-Ilondán, 1890. október 21-én.

Br. B á n f f y L á s z l ó,
főszolgabíró.

Arverési hirdetmény.

Ezennel közhirrre teszem, miszerint Hollomező, Horgospataka és Pecsétszeg községek vadászterületeit az 1883. évi XX. t. cz. 3. §-a értelmében az illető községek képviselőtestületeinek megbízása folytán f. év november hó 17-én d. e. 10 órakor Hollomezőn, a körjegyzői irodában tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 6 egymásutáni következő évre ki fogom adni.

Miről úgy érdekelt feleket, valamint árverezni ohajtókat tudomás vétel végett értesitem.

Hollomezőn, 1890. november 3-án.

S l i á m G á b o r,
körjegyző.

Aláírási felhívás

a deési Hitelbank részvénytársaság részvényeire.

T. CZ.

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy **szövetkezetünk** folyó év október hó 19-én 100000 frt alap-tőke befektetéssel deési hitelbank részvénytársaság, czég alatt **részvénytársaság** alapítását és ezzel való egyesülését határozta el. Ezen határozatra azon körülmény birta, hogy fejlődő kereskedelmünk és iparunknak naponként emelkedő hiteligényeit kielégíthesse, a mezőgazdasági érdekeket fokozottabb mérvben előmozdithassa; és hogy megakadályozza azon gyakorlatot, melyszerint nagyobb tőke tulajdonosaink tőkéiket — megyénk tökeszegény vidékének nagy karára — idegen pénzintézeteknél helyezik el, mivel kisebb alaptőkével rendelkező pénzintézeteknél a kellő garanciát nem találjuk fel. A kitűzött cél biztosítására szolgál, egy felől az átadandó szövetkezeti üzlet 24 év alatt szerzett jó hírneve és nagyforgalma; más felől azon körülmény, hogy a szervezet szerint 30700 frt tartalék és nyugdíjalap az új részvénytársaságra átruháztatik, mely alapból minden 100 frtos részvényre 30 frt 70 kr. esvén, az új részvények már kibocsátáskor névértéküket felül haladják s így biztos áremelkedések és jövedelmezőségüknek fogva tőke befektetési célból igen ajánlatosak.

A kibocsátandó 1000 drb részvényből, a szövetkezeti tagok jelenlegi részvényeik, illetve törzsbetéteik kicserélésére fenntartatott 277 drb. A fennmardó 723 drb részvényt nyilvános aláírásra bocsátjuk és tisztelettel kérjük t. cz. miszerint célunk elérhetése körül bentünket támogatni s oda törekedni szíveskedjék, hogy részvényeinket ismerősei körében minél nagyobb számban elhelyezni netherheltelessék.

Tervezet.

A deési kisegítő takarékpénztár szövetkezet mint alapító „deési hitelbank-részvénytársaság” czég alatt, Deésen, 1000 drb egyenként 100 frtos névértékű részvény kibocsátása által beszerzett 100,000 frt alaptőkével 60 évi időtartamra részvénytársaságot alapít, az ipar-, kereskedelem- és mezőgazdaság tőkéinek elhelyezése és hiteligényeinek kielégítése úgy a bank szakmába vágó és alapszabályilag megállapítandó más üzletágak kultiválása céljából.

A deési kisegítő takarékpénztár szövetkezet a deési hitelbank részvénytársasággal ennek megalakulásakor egyesül, átadja üzletét leltár szerint megállapított összes aktiva és passivaival együtt és így a kikerekített 8250 frt tartalék és 22450 frt nyugdíj alapot is, azon feltétellel, hogy szövetkezeti tagoknak az üzletbe befektetett törzsbetéteiből (28.000 frt alaptőke) 277 drb részvény a deési hitelbank részvénytársaság hasonlóértékű részvényeivel, 3 drb pedig készpénzzel kielégítendő lesz.

Az 1000 drb részvényből a szövetkezeti tagoknak átadandó 277 drb részvény levonása után még fennmaradó 723 drb részvényt ezennel nyilvános aláírásra bocsátjuk, úgy azonban, hogy azok jegyzésére a szövetkezet tagjai elsőbbséggel birnak meglévő részvényeik száma arányában.

Minden egyes 100 frt névértékű részvényre az aláíráskor 30 frt, 1891. május 1-én 40 frt és 1891 augusztus 1-én 30 frt a deési hitelbank pénztáránál fizetendő be. A befizetés lejárat előtt egyszerre is történhetik, mivel az osztalék a befizetés arányában fog kiadatni.

Ezen részvényekre aláírás **1890. november 10-től 1890. november hó 25-ig** fogadtatik el.

Tuljegyzés esetén az egyes aláírások jegyzését igazgatóságunk belátása szerint redukálni fogja.

A deési hitelbank részvénytársaság igazgatósági tagjaiul a keresk. t. cz. 183. §. alapján kinevezzük:

Losonczy Bárány Bányász Dezső urat, a főrendiház tagja, a Lipót rend lovagja tagja, a Szentistván rend kiskeresztesse, szamosvölgyi vasút elnöke, a kisbirtokosok országos földhitelintézetének igazgatósági tagja stb. stb.

Voith Gergely kir. tanácsos urat, nagybirtokos és szeszgyár tulajdonos, Szolnok-Dobokavármegye közigazdasági előadója, a szamosvölgyi vasút igazgatósági tagja stb.

Dr. Hankó Ödön urat, városi főorvos, nagybirtokos, a deési takarékpénztár igazgatósági tagja stb.

Bábolnai Gyula urat, a megyei gazdasági egyesület alelnöke, a szamosvölgyi vasút vezértitkára, a deési takarékpénztár felügyelő bizottsági tagja.

Simon Lajos urat, kórházi orvos, a városi képviselő-testület és a megyei bizottság tagja.

Márkus János urat, vármegyei tiszti főügyész, ev. ref. egyházkerületi képviselő.

Jakab Károly urat, iparos, a városi képviselő-testület tagja.

A mennyiben az alakuló közgyűlés alapszabályilag az igazgatósági tagok létszámát a kinevezetteknek nagyobb létszámban állapítaná meg, az új igazgatósági tagok a közgyűlés által lesznek beválasztandók.

Aláírásokat felkérésünkre a következő megbízottak fogadnak el:

Deésen: **A deési Kisegítő-Takarékpénztár szövetkezet.**

Szamosújvárt: T. kts **ifj. Temesváry István ur**, m. kir. postamester.

Magyar-Láposon: T. kts **Voith Jakab ur**, az aranykoronás érdemkereszt birtokosa.

Kolozsvárt: T. kts **Remenyik L. fia**, T. kts **Keresztesy Pál ur**, valamint az ezután még megállapítandó és közzé teendő helyeken.

Deés, 1890. november 6-án.

Kiváló tisztelettel:

Deési Kisegítő-Takarékpénztár szövetkezet.

Br. Bánffy.**Kovrig.**